

STATISTICKÉ INFORMACE

O ZÁSAZÍCH JEDNOTEK POŽÁRNÍ OCHRANY A POŽÁRECH

ZA 1. POLOLETÍ 2016

I. ZÁSAHY JEDNOTEK POŽÁRNÍ OCHRANY (jednotky PO)

V prvním pololetí letošního roku zasahovaly jednotky PO u **49 321** událostí, což je o 4 % méně než ve stejném období roku 2015. Nejčtenějšími událostmi byly technické havárie – 50,4 % z celkového počtu, dopravní nehody – 19,9 %, požáry – 16,0 %, následují úniky nebezpečných chemických látek – 6,4 %. Plané popluchy tvoří 7,2 % z celkového počtu událostí.

1. Počet událostí se zásahem jednotek PO

Druh události	2014	2015	2016	Index % 16/15
Požáry s účastí jednotky PO	9 569	8 873	7 871	89
Dopravní nehody	8 609	9 800	9 831	100
Úniky nebezpečných látek	2 802	3 077	3 171	103
z toho „ropných produktů“	2 257	2 110	2 310	109
Technické havárie	23 022	25 946	24 835	96
Radiační havárie a nehody	1	0	0	0
Ostatní mimořádné události	12	36	51	142
Plané popluchy	3 463	3 656	3 562	97
UDÁLOSTI CELKEM	47 478	51 388	49 321	96

index - %

Poznámka: do celkového počtu je zahrnuto 9 událostí (z toho 5 požárů), k nimž došlo v zahraničí a byly k nim jednotky PO z ČR povolány.

Mimořádné události vzniklé následkem škodlivě působících přírodních sil a jevů (včetně počasí), které ohrožují životy, zdraví a majetek nebo životní prostředí a při nichž jednotky PO provádějí záchranné a likvidační práce, jsou evidovány podle převažující činnosti při zásahu a jsou opatřeny specifickým příznakem, který umožňuje sledovat příčinu mimořádné události. Z tohoto pohledu je členění zásahů u událostí vyvolaných negativním působením přírodních sil a jevů (tzv. živelních pohrom) v 1. pololetí 2016 následující: celkem 4 599 (-4 377) zásahů, z toho 29 u požárů (+4), dále 90 u dopravních nehod (-478), 1 u úniků nebezpečných látek (-2), 4 442 u technických havárií, zejména technických pomoci (-3 938) a 37 u ostatních mimořádných událostí (+37). Zásahy v rámci živelních pohrom byly způsobeny zejména jevy spojenými s bouřkami.

Počet **požárů** poklesl u volných skládek, odpadů, lesních porostů a požárů v přírodním prostředí vůbec, zejména vlivem vlhčího počasí.

Počet **dopravních nehod** likvidovaných jednotkami PO se oproti loňskému roku skoro nezměnil. Nejčtenější byly zásahy u dopravních nehod ve Středočeském kraji – 1 809 (+ 192), minimum zásahů bylo v kraji Karlovarském – 299 (+8). Celkově u dopravních nehod hasiči bezprostředně zachránili či evakovali 9 172 osob (+4 544). Při zásazích se vyskytlo 277 (-13) usmrcených osob a také 7 251 (+486) zraněných osob, jimž v mnoha případech poskytli předlékařskou pomoc.

Při **únicích nebezpečných chemických látek** jsou nejčtenějšími úniky ropných produktů – 2 310 (+200), úniky plynů včetně aerosolů – 659 (-75), úniky kapalin mimo ropných produktů – 158 (-

21), pevných látek – 44 (+34) a ostatních látek včetně potravinářských produktů – 37 (-7). Nejvyšší počet těchto případů byl ve Středočeském kraji – 462 (+31), nejméně v kraji Pardubickém – 107 (-3).

Skupina **technické havárie** zahrnuje technické havárie – 7 (+3), následují technické pomoci – 22 006 (-863), technologické pomoci – 252 (-59) a ostatní pomoci – 2 570 (-190). Jsou doménou jednotek HZS ČR jako pomoc v nouzi při otvírání uzavřených prostorů, odstraňování překážek na komunikacích, vyprošťování osob, zvířat či předmětů apod. Nejvíce případů je evidováno v kraji Moravskoslezském – 3 783 (+546), nejmenší počet v kraji Karlovarském – 829 (-350).

Radiační nehoda či havárie nevznikla.

Počet **planých poplachů** se oproti loňskému období snížil o 3 %, přičemž jejich podíl na celkovém počtu událostí se zvýšil na 7,2 %. Nejčtenější (42,4 %) jsou plané poplachy způsobené elektrickou požární signalizací, další plané poplachy jsou způsobeny přivoláním k případu s příznakem požáru (19,4 %), přivolání k nenahlášenému pálení (11,1 %), zneužití jednotky PO (4,2 %) a jiné důvody (22,9 %). Nejvíce planých poplachů bylo v hl. m. Praze – 528 (-56), nejméně v kraji Karlovarském – 116 (-1).

Podle dnů v týdnu nejvíce událostí vzniklo v úterý (15,3 %), nejméně v neděli (12,2 %), podle měsíců nejvíce v červnu (22,6 %) a nejméně v dubnu (13,9 %).

2. Celkový počet událostí podle krajů ČR

Kraj	2014	2015	2016	Index % 16/15	Podíl z ČR v %
Hl. m. Praha	4 490	4 757	4 609	97	9,3
Středočeský	5 617	6 618	6 734	102	13,7
Jihočeský	3 048	3 731	3 375	90	6,8
Plzeňský	2 785	3 302	3 442	104	7,0
Karlovarský	1 678	2 125	1 721	81	3,5
Ústecký	4 190	4 318	3 809	88	7,7
Liberecký	2 005	2 358	2 140	91	4,3
Královéhradecký	2 349	2 908	2 702	93	5,5
Pardubický	2 442	2 696	2 426	90	4,9
Vysočina	3 183	3 745	3 548	95	7,2
Jihomoravský	4 077	4 440	4 089	92	8,3
Olomoucký	2 819	2 498	2 337	94	4,7
Zlínský	1 925	1 910	1 964	103	4,0
Moravskoslezský	6 870	5 982	6 425	107	13,0
Celkem	47 478	51 388	49 321	96	100,0

3. Počet zásahů jednotlivých druhů jednotek PO

Druh jednotky PO	2014	2015	2016	Index % 16/15
Počet zásahů všech jednotek PO	66 092	71 303	70 181	98
- jednotek HZS ČR	44 830	47 908	46 565	97
- jednotek SDH obcí	17 170	18 890	19 238	102
- jednotek HZS podniků	3 541	3 792	3 796	100
- jednotek SDH podniků a ostatních	551	713	582	82

Poznámka:

HZS ČR - Hasičský záchranný sbor České republiky

HZS podniků - hasičské záchranné sbory podniků

SDH obcí - sbory dobrovolných hasičů obcí

SDH podniků - sbory dobrovolných hasičů podniků

Zároveň s počtem událostí klesl letos oproti loňskému období i **počet zásahů jednotek PO**, a to o 2 %. Podíl jednotek HZS ČR na celkovém počtu zásahů představuje 66,3 % a je nižší oproti loňskému období o 0,9 %, u jednotek SDH obcí činí podíl na celkovém počtu zásahů 27,4 % a oproti loňsku vzrostl o 0,9 %. Profesionální HZS podniků se podílí na celkovém počtu zásahů 5,4 %. Jednotky SDH podniků a jiné jednotky PO se podílejí na všech zásazích jen 0,8 %.

4. Následky na zdraví, záchrana, evakuace

Hasiči bezprostředně zachránili a evakovali z ohrožených prostor v letošním 1. pololetí **32 836** osob (+5 530), nejvíce při technických pomocích, dopravních nehodách a požárech. Při zásazích bylo **186** hasičů zraněno (+17), z toho 131 profesionálních (+4) a 55 dobrovolných (+13).

Při zásazích se vyskytlo také **1 248** usmrcených osob (+20) – v případech, kdy jednotky PO pomáhaly při vyprošťování a vynášení usmrcených při dopravních nehodách, požárech a při nouzovém otevírání bytů. Dále byla **11 169** zraněným osobám (+545) poskytnuta předlékařská pomoc (převážně u dopravních nehod, technických pomoci a požárů).

5. Integrovaný záchranný systém - spolupráce jednotek PO u zásahů

Rozhodující podíl na spolupráci při zásahu u událostí s jednotkami PO má Policie ČR a zdravotnická záchranná služba. Tyto tři složky tvoří základ IZS. V prvním pololetí 2016 je evidováno **48 338** případů součinnosti jednotek PO s ostatními složkami (-2 991). Nejvíce – 61,5 % z celkového počtu připadlo na Policii ČR, 24,2 % na zdravotnickou záchrannou službu a 6,5 % na obecní policii. Zbytek tvoří pomoci zejména místních služeb, firem, institucí, obecních úřadů a dalších.

II. POŽÁRY

V 1. pololetí 2016 je evidováno v ČR **8 135** požárů s účastí i bez účasti jednotek PO (-1 018), tj. o 11,1 % méně než ve stejném období roku 2015. Přímé škody činí **1 307,8 mil. Kč** (+524,1), tj. o 66,9 % více než vloni. Při požárech bylo **61 osob usmrceno** (+6) a dalších **588 osob zraněno** (-88). Uchráněné hodnoty činí **4 825,5 mil. Kč** (+598,5).

1. Požáry - základní ukazatele

Rok	Počet požárů	Škoda mil. Kč	U (PS)	Z (PS)
2014	9 851	971,4	48	630
2015	9 153	783,7	55(31)	676(252)
2016	8 135	1 307,8	61(43)	588(328)

U - počet usmrcených osob, Z - počet zraněných osob, PS - přímá souvislost s požárem

Nejvíce požárů vzniklo v hl. m. Praze - 1 048 (-147) a v Ostravě - 299 (-60). Nejméně požárů bylo v okr. Jeseník - 21 (-12).

Z celkového počtu **43** usmrcených osob při požárech bylo (PS) :

- 1 dítě do 15 let,
- 21 osob ve věku od 15 do 60 let,
- 21 osob ve věku nad 60 let.

2. Počet požárů podle nejčastějších příčin v 1. pololetí

Příčina/rok	2014	2015	2016	Index % 16/15
Úmyslné zapálení	749	865	625	72
Sebevražedný úmysl	14	9	7	78
Hra dětí s ohněm	75	99	59	60
Neprokázané zavinění	7	1 942	1 875	x
Nedbalost dospělých	1 343	2 618	2 307	x
Závady komínů	139	593	632	x
Závady topidel	54	62	63	102
Technické závady (mimo komínů a topidel)	1 255	1 524	1 494	98
Samovznícení	40	99	98	99
Výbuchy	5	7	6	86
Manipulace s hořlavými látkami	3	7	2	29
Blesky	15	17	39	229
Dopravní nehody	66	64	38	59
Ostatní mimořádné příčiny	8	24	63	x
Jiné příčiny	8	0	0	x
Dále nedošetřované požáry	5 675	0	0	x
Neobjasněno	416	1 142	726	x
V šetření	0	91	101	x
CELKEM	9 872	9 163	8 135	89

x - vlivem změny metodiky nelze kategorii srovnávat s předchozím obdobím.

Dále nedošetřované požáry jsou od r. 2015 zařídovány jako všechny další požáry. Např. požáry v komínových tělesech bez škody jsou zahrnuty do kategorie *Závady komínů* - ta zahrnuje nevhodnou konstrukci, spáry, zazděný trám, vznícení od jisker z komína a vznícení sazí. Do kategorie *Nedbalost dospělých* jsou začleněny případy vznícení potravin při vaření a ostatní nedbalosti beze škod a následků na zdraví.

Nově byla zavedena příčina *Neprokázané zavinění* vymezující požáry, které byly jednoznačně způsobeny porušením předpisů na úseku požární ochrany, ale vzhledem k okolnostem případu je nebylo možné jednoznačně zahrnout do kategorie úmyslu či nedbalosti, což je typické např. pro požáry kontejnerů nebo popelnic zejména v městské zástavbě s relativně zanedbatelnou přímou škodou či žádnou škodou. Zároveň do této kategorie mohou spadat i požáry travních porostů, hrabanek či jiných volných ploch. Zavedením této příčiny lze vymezit okruh požárů, které jsou nejspíše spojeny také s vandalismem.

V kategorii *Ostatní příčiny* již nejsou jiné příčiny a zůstaly zde pouze blesky, živelní pohromy, vojenská cvičení a ohňostroje.

Kategorie *Neobjasněno*, v *šetření* byla rozdělena na dvě samostatné.

3. Požáry v odvětvích hospodářství v 1. pololetí 2016

Odvětví	Počet požárů	Podíl v %	Škoda tis. Kč	U	Z
Zemědělství	822	10,10	40 548,00	0	10
Lesnictví	486	5,97	4 110,30	0	9
Dobývání nerostných surovin	25	0,31	1 960,00	1	3
Zpracovatelský průmysl	395	4,86	446 982,80	1	29
Výroba, rozvod el. a plynu	93	1,14	43 034,50	0	2
Stavebnictví	51	0,63	7 318,40	0	1
Obchod, opravy zboží	76	0,93	39 189,50	0	13
Pohostinství a ubytování	160	1,97	34 688,10	1	27
Doprava	802	9,86	281 536,50	6	51
Pošty, telekomunikace	7	0,09	212,00	0	1
Peněžnictví a pojišťovnictví	6	0,07	145,00	0	2
Výzkum, služby podnikům, reality	152	1,87	26 795,60	4	37
Veřejná správa, bezpečnost	105	1,29	2 682,60	0	3
Školství	22	0,27	10 551,20	1	2
Zdravotnictví, soc. činnost	23	0,28	739,00	0	3
Ostatní veřejné a osob. služby	2 206	27,12	72 029,80	1	33
Domácnosti, obytné domy	2 622	32,23	209 827,10	44	350
Ostatní	82	1,01	85 477,30	2	12
CELKEM	8 135	100	1 307 827,70	61	588

Oproti stejnému období loňského roku klesl počet požárů ve všech odvětvích kromě dobývání nerostných surovin, peněžnictví a pojišťovnictví; veřejná správa, bezpečnost; domácnosti, obytné domy a ostatní, kde počet požárů poklesl. Odvětví školství zůstalo na stejné úrovni.

Škody vzrostly v odvětvích dobývání nerostných surovin, zpracovatelský průmysl; výroba, rozvod el. a plynu; doprava; výzkum, služby podniků, reality; veřejná správa, bezpečnost; školství a ostatní. Ve zbývajících odvětvích škody klesly.

4. Velké požáry se škodou 10 mil. Kč a vyšší

19. 1. – **Sklad a lisovna obalů na oleje a jiné látky firmy A.P.E. spol. s.r.o.**, Praha – Vinoř.

Příčina: zanedbání bezpečnostních předpisů.

Škoda: 10 000 000 Kč.

Zraněn: 1 hasič.

20. 1. – **Pekárna firmy GOLDFEIN CZ, spol. s.r.o.**, Chrudim.

Příčina: vznícení potravin při pečení.

Škoda: 15 000 000 Kč.

Evakuováno: 22 osob.

10. 2. – **Objekt ústředního stavědla a elektrická kabeláž železniční stanice**, Bohumín, okr.

Karviná.

Příčina: technická závada vnějšího vedení VN.

Škoda: 153 973 500 Kč.

12. 2. – **Střecha Národního muzea**, Praha 1 – Nové Město.

Příčina: v šetření.

Škoda: 10 000 000 Kč.

Zraněno: 1 osoba.

15. 2. – **Sklad výroby papíru firmy CEREP A a.s.**, Červená Řečice, okr. Pelhřimov.

Příčina: technická závada elektroinstalace.

Škoda: 26 717 000 Kč.

26. 2. – **Sklad elektroniky firmy ILV spol. s.r.o.**, Příchovice, okr. Plzeň – jih.

Příčina: technická závada elektroinstalace.

Škoda: 60 000 000 Kč.

29. 2. – **Budova bývalé diskotéky**, Březová, okr. Karlovy Vary.

Příčina: zanedbání bezpečnostních předpisů.

Škoda: 22 500 000 Kč.

18. 3. – **Skladovací hala doplňků pro okna firmy BKR ČR, spol. s.r.o.**, Dědice, okr. Vyškov.

Příčina: technická závada.

Škoda – 190 000 000 Kč.

Zraněn: 1 hasič.

13. 5. – **Trafostanice firmy ČEZ, a.s.**, Horní Počaply, okr. Mělník.

Příčina: nepředpokládané změny provozních parametrů.

Škoda: 35 000 000 Kč.

Zraněn: 1 hasič.

15. 5. – **Výrobní dřevěných briket firmy DREVYS PRO, spol. s.r.o.**, Předmíř, okr. Strakonice.

Příčina: vznícení od výboje statické elektřiny.

Škoda: 45 000 000 Kč.

18. 5. – **Restaurace GANADAS CAFFE A BAR spol. s.r.o.**, Brno – Líšeň.

Příčina: úmyslné zapálení.
Škoda: 10 000 000 Kč.

23. 5. – Tavicí pec firmy MOTOR JIKOV GROUP a.s., České Budějovice.
Příčina: nepředpokládané změny provozních parametrů – vznícení od vylitého žhavého kovu.
Škoda: 10 000 000 Kč.

5. 6. - Vzduchotechnika výrobní haly koberců pro auta firmy BORGERS CS, spol. s.r.o.,
Volduchy, okr. Rokycany.
Příčina: technická závada tvarovacího lisu.
Škoda: 17 000 000 Kč.
Evakuováno: 200 osob.

9. 6. – Skladovací hala autosoučástí firmy GRONTFIVE spol. s.r.o., Hostivice, okr. Praha – západ.
Příčina: úmyslné zapálení.
Škoda: 17 319 000 Kč.

9. 6. – Letadlo BOEING 737 00 v hangáru, Letiště Václava Havla, Praha.
Příčina: nesprávné používání hořlavých kapalin a plynů.
Škoda: 50 000 000 Kč.
Zraněna: 1 osoba.

25. 6. – Sklady textilu a kanceláře firmy ETCIMEX spol. s.r.o., Olomouc - Bělidla.
Příčina: v šetření.
Škoda: 80 000 000 Kč.
Zraněn: 1 hasič.

III. OSTATNÍ ČINNOSTI jednotek PO

Za ostatní činnosti jednotek PO je považována nezasahová, společensky prospěšná činnost, prováděná jednotkami PO v systému organizačního řízení, kdy se nejedná o bezprostřední ohrožení, nebo jednotky PO provádějí tyto činnosti k předcházení vzniku potenciaálního ohrožení (např. likvidace obtížného hmyzu, otvírání bytů a výtahů, práce ve výšce při odstraňování sněhových převisů či rampouchů). Statisticky se takové činnosti sledují výhradně u jednotek HZS ČR, SDH obcí a HZS Správy železniční a dopravní cesty (SŽDC).

Počet ostatních činností v 1. pololetí 2016

Kraj/druh JPO	HZS ČR	SDH obcí	HZS SŽDC	CELKEM	Index % 16/15
Hl. m. Praha	135	252	39	426	103
Středočeský	18	125	180	323	156
Jihočeský	154	115	61	330	107
Plzeňský	14	160	139	313	80
Karlovarský	96	53	73	222	224
Ústecký	11	221	68	300	99
Liberecký	9	32	41	82	104
Královéhradecký	5	140	18	163	141
Pardubický	117	67	58	242	103
Vysočina	100	74	85	259	138
Jihomoravský	107	240	160	507	1 179
Olomoucký	12	70	81	163	85
Zlínský	9	68	33	110	85
Moravskoslezský	1 651	814	96	2 561	108
CELKEM	2 438	2 431	1 132	6 001	118

kpt. Ing. Klára Žůrková
MV – generální ředitelství HZS ČR

e-mail: klara.zurkova@grh.izscr.cz